

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. május 15.

FÖLDRAJZ

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

I. rész**1. FELADAT****a)**

- a) Felső-tó
- b) Huron-tó
- c) Colorado (folyó)
Niagara-vízesés

Minden helyes válasz 1 pont.

4 pont

b)

- 1. San Francisco
- 2. Los Angeles
- 3. Houston
- 4. Chicago
- 5. Montréal

Minden helyes válasz 1 pont.

5 pont

Összesen 9 pont

2. FELADAT**a)**

- 1. Koppenhága
- 2. Göteborg
- 3. Stockholm
- 4. Gdańsk
- 5. Riga
- 6. Helsinki

Minden helyes válasz 1 pont.

6 pont

b)

- A. Litvánia
- B. Balti-tenger

Minden helyes válasz 1 pont.

2 pont

Összesen 8 pont

3. FELADAT**a)**

- 1. Szolnok
- 2. Békéscsaba
- 3. Gyula
- 4. Makó
- 5. Szeged

Minden helyes válasz 1 pont.

5 pont

b)

- a) Fehér-tó
 b) Maros
 c) Körös

Minden helyes válasz 1 pont.

3 pont

Összesen 8 pont

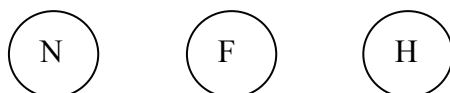
II. rész

1. FELADAT

a)

1. első negyed	1 pont
2. telihold / holdtölte	1 pont
3. utolsó negyed	1 pont
4. újhold	1 pont

4 pont

b)

Megjegyzés: H, F, N sorrend is elfogadható.

A helyes sorrend 1 pont.

1 pont

1 pont

Összesen 5 pont

2. FELADAT

- a)** Szintvonalas ábrázolás 1 pont
 Színfokozatos / magassági színezéses / (domborzat) árnyékolásos / csíkozásos /
 kombinált (komplex ábrázolás)
Bármelyik említése elfogadható.

1 pont

2 pont

- b)** Sorszám: 2
 1600 m – 1700 m

1 pont

1 pont

2 pont

- c)** Sorszám: 4

1 pont

1 pont

Összesen 5 pont

3. FELADAT

(Kő)szén / feketekőszén / szénfélések/ szénfajták	kőolaj, földgáz / szénhidrogének

Üledékes, ezen belül: szerves
Bekarikázva: b)

1+1 pont

1+1 pont

1 pont

Összesen 5 pont**4. FELADAT**

1. H
2. I
3. H
4. I

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 4 pont**5. FELADAT**

a)

12 óra	14 óra	15 óra
19 °C	23 °C	22 °C

1+1+1 pont

A levegő a felszín közvetítésével alulról melegszik fel, ezért nem
12 órakor, hanem kb. 2 óra múlva, 14 órakor lesz a legmelegebb.

1+1 pont

Megjegyzés: Másképp megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

A válasz úgy is elfogadható, ha az értékek 19 °C, 22 °C, 23 °C sorrendben követik egymást. Ennek megfelelően a magyarázat második fele: kb. 3 óra múlva, 15 órakor lesz a legmelegebb.

5 pont

b)

1. relatív páratartalom
2. harmatpont

1 pont

1 pont

2 pont

Összesen 7 pont

6. FELADAT

- a) Forró / trópusi övezet 1 pont
 Átmeneti öv 1 pont
- b) Minél hosszabb a száraz évszak, annál kevesebb a csapadék évi mennyisége. 1 pont
Megjegyzés: Másképp megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.
- c) Szavanna 1 pont
 ingadozó / a csapadékos időszakban megáradnak 1 pont
 1. számú helyen 1 pont
- d) A rajz kiegészítése: a fekete sáv felső határa a 360-365-nél van 1 pont
 a szürke sáv felső határa 0–250 mm között bárhol lehet. 1 pont
 Ráktérítő / Baktérítő / Térítőkör(ök) 1 pont
Megjegyzés: Bármelyik említése elfogadható.

Összesen 9 pont**7. FELADAT**

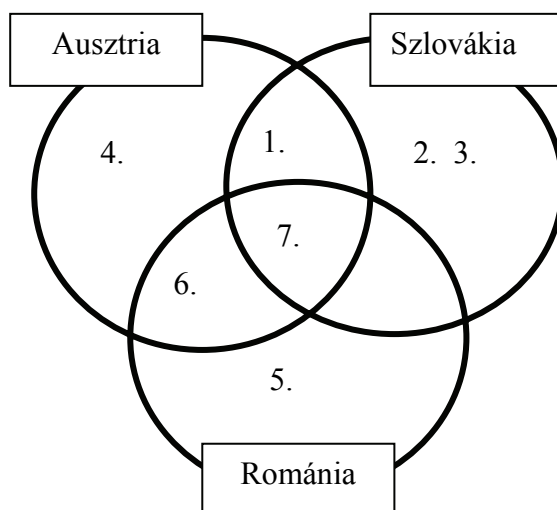
- a) 2. 1 pont
 Mert itt kapja érte a legtöbb forintot. 1 pont
Megjegyzés: Másképp megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.
- b) 2. 1 pont
 Mert itt kell a legkevesebbet fizetnie. 1 pont
Megjegyzés: Másképp megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.
- c) Bekarikázva: 1, 5 1+1 pont
Megjegyzés: A lehetséges helyes válaszok számánál több bekarikázása pontlevonással jár, de 0-nál kevesebb pont nem adható.

Összesen 6 pont**8. FELADAT**

1. A
2. B
3. C
4. B
5. C
6. C

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 6 pont

9. FELADAT

Minden jó helyre beírt szám 1 pont.

Összesen 7 pont

10. FELADAT

1. B, E
2. D
3. C
4. A

Megjegyzés: 3. kérdésnél az E megoldás is elfogadható.

Minden helyes megoldás 1 pont.

Összesen 5 pont

11. FELADAT

öv	gazdálkodási mód	termesztett növény	az állattenyésztés típusa
egyenlítői		2. 8.	nem jellemző
átmeneti	1. 7.	4. 12. köles	6.
térítői	11.	3.	

Minden megfelelő helyre beírt szám 1 pont. A lehetséges helyes válaszok számánál több beírása pontlevonással jár, de 0 pontnál kevesebb nem adható.

Összesen 9 pont

12. FELADAT**a)**

1. Kőszén / lignit 1 pont
2. Urán(érc) / hasadóanyag / nukleáris fűtőelem 1 pont

2 pont

b)

- Szén-dioxid 1 pont
Üvegházhatás fokozódása, globális felmelegedés / globális klímaváltozás 1 pont
Kén-dioxid / nitrogén-oxidok (nitrogén-dioxid is elfogadható) 1 pont
Savas csapadék / savas ülepedés / savas eső / korrózió / erdőpusztulás / talaj
elsavanyodása 1 pont

A kiégett fűtőanyagok elhelyezése / sugárvédelem / hőszennyezés 1 pont
Másképp megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.
A szén-dioxid és a kén-dioxid sorrendje felcserélhető.

5 pont

Összesen 7 pont